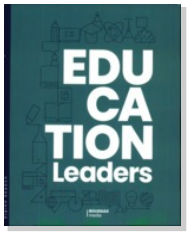
1. ΓΕΦΥΡΩΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΧΑΣΜΑ ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑΣ...

Μέσο: . . . . . .ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ_ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
Ημ. Έκδοσης: . . .29/06/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .29/06/2025
Σελίδα: 18

ΑΡΘΡΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΔΟΥΚΙΔΗΣ

Καθηγητής Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Γεφυρώνοντας το χάσμα μεταξύ πανεπιστημίων και αγοράς εργασίας

Για πολλά χρόνια οι απόφοιτοι μας δεν είναι τόσο έτοιμοι (σε γνώσεις, δεξιότητες και νοοτροπία) για την αγορά εργασίας όσο θα ήθελαν κυρίως οι ιδιωτικές επιχειρήσεις. Το πρόβλημα εντείνεται τα τελευταία χρόνια λόγω των δημογραφικών εξελίξεων και της υψηλής ζήτησης για στελέχη πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Οι κύριες εκφάνσεις αυτού του χάσματος φαίνονται από τα δυο αρνητικά Ευρωπαϊκά ρεκόρ που έχουμε: 30% των αποφοίτων ελληνικών πανεπιστήμιων έχουν υπερβάλλοντα προσόντα για την εργασία που κάνουν, ενώ 20% των αποφοίτων είναι άνεργοι. Επίσης ακόμη και τώρα το 50% των πτυχίων των πανεπιστημιακών τμημάτων κατευθύνουν τους αποφοίτους προς στο δημόσιο ως κυρία εργασιακή αποκατάσταση.

Οι κύριοι παράγοντες που συμβάλλουν στη διατήρηση του χάσματος περιλαμβάνουν τα κάτωθι:

(1) Δεν υπάρχει κεντρική κατεύθυνση σε ποιους σημαντικούς τομείς θα πρέπει να δώσει έμφαση η πανεπιστημιακή εκπαίδευση της χώρας μας με βάση τις ανάγκες της εθνικής οικονομίας,

(2) Υπάρχει μια πανσπερμία πανεπιστημιακών τμημάτων που κάποια είναι τόσο εξειδικευμένα ώστε να μοιάζουν περισσότερο με μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών,

(3) Σε διάφορους επιστημονικούς κλάδους υπάρχουν ραγδαίες γνωσιακές εξελίξεις ενώ ταυτόχρονα τα προγράμματα σπουδών δεν ακολουθούν τις αντίστοιχες εξελίξεις,

(4) Σε κάποια πανεπιστημιακά τμήματα υπάρχει διάχυτη η τάση αγνόησης για την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων,

(5) Απροθυμία από τις επιχειρήσεις να συνομιλήσουν, να προτείνουν λύσεις στην ακαδημαϊκή κοινότητα για τα θέματα αυτά και να συμβάλλουν ενεργά στην επίλυση τους.

Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει σημαντικά βήματα για να ξεπεραστούν κάποια από τα παραπάνω προβλήματα, όπως:

(1) οι ημέρες καριέρας που οργανώνουν τα πανεπιστήμια με τη συμμετοχή επιχειρήσεων,

(2) η πρακτική άσκηση των φοιτητών για 3-6 μήνες ως μέρος του προγράμματος σπουδών τους,

(3) τα εξειδικευμένα μεταπτυχιακά και τα προγράμματα δια-βίου μάθησης για εξειδίκευση και επανειδίκευση,

(4) οι συμβουλευτικές επιτροπές στα ακαδημαϊκά τμήματα από στελέχη επιχειρήσεων και οι ομιλίες που κάνουν κυρίως σε μεταπτυχιακά,

(5) προετοιμασία στα πρακτικά εργαστήρια μαθημάτων για επαγγελματικές πιστοποιήσεις.

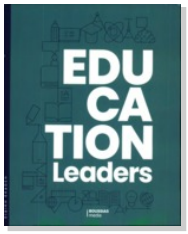
Οι μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα πανεπιστήμια στην προσπάθειά τους να προσαρμοστούν στις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας περιλαμβάνουν:

> Η πιο σημαντική δεξιότητα είναι να μαθαίνουμε συνεχώς, είτε γιατί αλλάζουν δραστικά οι γνωσιακές απαιτήσεις των επιστημονικών επαγγελμάτων ή γιατί προσφέρεται η δυνατότητα αντιμετώπισης της ανεργίας

1. ΓΕΦΥΡΩΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΧΑΣΜΑ ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑΣ...

Μέσο: . . . . . .ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ_ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
Ημ. Έκδοσης: . . .29/06/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .29/06/2025
Σελίδα: 19

(1) την ανάγκη για συνεχής επικύρωση των προγραμμάτων σπουδών τους,
(2) την έλλειψη οργανωτικών υποδομών και τεχνογνωσίας για να υλοποιηθούν πρωτοβουλίες διασύνδεσης,
(3) την έλλειψη εργασιακής αποκατάστασης σε τοπικό επίπεδο όπου λειτουργούν τα πανεπιστήμια της περιφέρειας,
(4) το μικρό μέγεθος των ελληνικών επιχειρήσεων (97% έχει κάτω από 10 άτομα προσωπικό) όπου δεν μπορούν να υλοποιήσουν induction προγράμματα σε αποφοίτους πανεπιστημίων (τους θέλουν δηλαδή έτοιμους να ενταχθούν άμεσα στο εργασιακό περιβάλλον).

Δια βίου μάθηση και επαγγελματική ανάπτυξη

Η δια βίου μάθηση και η συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη μπορούν να βοηθήσουν τους αποφοίτους να παραμείνουν ανταγωνιστικοί στην αγορά εργασίας.
Η πιο σημαντική δεξιότητα είναι να μαθαίνουμε συνεχώς, είτε γιατί αλλάζουν δραστικά οι γνωσιακές απαιτήσεις των επιστημονικών επαγγελμάτων (για παράδειγμα ένας πληροφορικός να εξειδικευθεί στη κυβερνοασφάλεια) ή γιατί προσφέρεται η δυνατότητα αντιμετώπισης της ανεργίας (για παράδειγμα ένας μαθηματικός να επανειδικευτεί στη διαχείριση κινδύνου και να εργαστεί σε μια τράπεζα). Τα ελληνικά πανεπιστήμια τα τελευταία 10 χρόνια έχουν κάνει σημαντικά βήματα στην προσφορά τέτοιων προγραμμάτων. Τα 430 ακαδημαϊκά τμήματα δέχονται περίπου 70.000 πρωτοετείς, ενώ παράλληλα λειτουργούν περίπου 1.400 μεταπτυχιακά προγράμματα που δέχονται 30.000 φοιτητές και 1.500 βραχυχρόνια προγράμματα στα ΚΕΔΙΒΙΜ που δέχονται άλλους 30.000 σπουδαστές ετησίως.

Πρωτοβουλίες και συνέργειες

Για να γεφυρωθεί αποτελεσματικότερα το χάσμα σε εθνικό επίπεδο προτείνονται συγκεκριμένες πρωτοβουλίες ή συνέργειες προς υλοποίηση:
(1) Συμβουλευτική για επαγγελματική ανάπτυξη στο πανεπιστήμιο με έμφαση στις εναλλακτικές δυνατότητες για καριέρα,
(2) πιο τακτική επικαιροποίηση των προγραμμάτων σπουδών με βάση τις γνωσιακές εξελίξεις της επιστήμης,
(3) εκπαίδευση των καθηγητών πανεπιστημίου για εκπαιδευτική επάρκεια αλλά και στο πως αναπτύσσονται οι ήπιες δεξιότητες,
(4) υποχρεωτική πρακτική άσκηση σε αρκετές επιστημονικές ειδικότητες,
(5) προσφορά καλοκαιρινής και part-time εργασίας σε φοιτητές και γενικά πιο ενεργή συμμετοχή του επιχειρηματικού οικοσυστήματος στα παραπάνω,
(6) συνεργασία των πανεπιστημίων με εξειδικευμένες εταιρίες σε θέματα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού.

